



Avdelning: Hälsoskydd  
Handläggare: Anita Hartikainen  
Telefon: 08-508 28 886  
Fax: 08-508 28 808  
E-post: anita.hartikainen@miljo.stockholm.se

MHN 2006-02-14 p 7.4

## Kosmetiska och hygieniska produkter - riktad tillsyn 2005

Rapport från Miljöförvaltningen

### Förslag till beslut

1. Godkänna rapporten
2. Överlämna rapporten till stadsdelsförvaltningarnas konsumenthandläggare för kännedom.
3. Överlämna rapporten till Konsumentnämnden för kännedom.
4. Överlämna ärendet och rapporten till Läkemedelsverket för kännedom

Carl-Lennart Åstedt

Birgitta Björk

### Bakgrund

Tillsynskampanjen *Kosmetiska och hygieniska produkter- riktad tillsyn 2005* är en informationskampanj och en tillsynsinsats som riktade sig till verksamhetsutövare som säljer kosmetiska och hygieniska produkter (KOH) i utvalda stadsdelar. Det är en fortsättning av tillsynskampanjen som påbörjades 2003, se bilaga 2. Tillsynskampanjen KOH 2005 medför att Miljöförvaltningen utövat riktad tillsyn av kosmetiska och hygieniska produkter i nio av Stockholms 18 stadsdelar. Tyngdpunkten av tillsynsinsatsen 2005 har lagts på mindre verksamheter i fem olika stadsdelar då det har visat sig att mindre detaljister ofta har stora brister i egenkontroll och kunskap om gällande lagstiftning, framförallt med avseende på märkningsregler och förbjudna produkter/kemikalier.

Informationsmaterial om bl.a. förbjudna ämnen och gällande märkningsregler delades ut vid personliga besök hos 165 verksamhetsutövare. Ett urval av dessa fick senare även ett tillsynsbesök då märkning och innehåll av KOH-produkter kontrollerades. De ämnen som i samråd med Läkemedelsverket prioriterades vid undersökningen var:

---

### Bilaga

- **Hydrokinon** som har använts som blekningsmedel. Hydrokinon var tillåtet före 2001 i hudkrämer och tvålar om halterna inte överskred 2 %. Efter 2001 har det varit helt förbjudet i KOH-produkter. Det förändrar hudens pigment och ger missfärgningar.
- **Nonylfenoler och nonylfenoletoxylater** har främst använts i hårprodukter. Ämnena förbjöds den 17 januari 2005. Ämnena är reproduktionsstörande och klassas som miljögifter.

Därutöver hittades tyvärr även kvicksilver. **Kvicksilver** är helt förbjudet att använda i kosmetiska och hygieniska produkter. Det är en giftig tungmetall som tas upp av kroppen och förgiftar miljön. Kvicksilver har använts som blekningsmedel och antiseptiskt medel i krämer och tvålar.

Enligt lagstiftningen har den som säljer varorna ansvar för att produkterna uppfyller förordningarna och den som tillverkar sådana varor i landet eller importerar dem till Sverige ska anmäla det till Läkemedelsverket. Läkemedelsverket uppdaterar löpande vilka ämnen som behöver begränsas i produkterna. Verksamhetsutövare som inte anmält sitt sortiment till läkemedelsverket får inte automatiskt uppdaterat vilka ämnen som behöver begränsas i produkterna. Det innebär en risk att verksamhetsutövare som brister i sin egenkontroll saluför felaktiga produkter efter att de förbjudits.

### Förvaltningens synpunkter

Resultatet av den riktade tillsynen 2005 visar att två av åtta besökta verksamheter var anmärkningsfria. Den vanligaste anmärkningen var produkter med felaktig märkning. Hos tre verksamhetsutövare hittades produkter med förbjudet innehåll av hydrokinon, två av dem sålde även produkter med nonoxynol-10, totalt 53 förpackningar med förbjudet innehåll. En av verksamhetsutövarna sålde både produkter med förbjudet innehåll av hydrokinon och nonoxynol-10 och dessutom 91 varor med kvicksilverinnehåll. I en verksamhet salufördes ringar som gav positivt utslag på Chemo-Nickeltest. Fem verksamhetsutövare åtalsanmälades. Vid återbesök hittades återigen produkter med kvicksilver samt felaktig märkning hos samma verksamhetsutövare.

Förvaltningen kan konstatera att den riktade tillsynen har haft effekt. Resurser för ytterligare riktade tillsynsinsatser och information till allmänhet finns planerat i 2006 års verksamhetsplan. Behovet av tillsyn och information för direktimporterande verksamheter är fortfarande stort. Förvaltningens mål är att slutföra riktad tillsyn i samtliga stadsdelar innan 2008.

SLUT

### Bilagor:

- |          |                                                              |
|----------|--------------------------------------------------------------|
| Bilaga 1 | ” Kosmetiska och hygieniska produkter - riktad tillsyn 2005” |
| Bilaga 2 | ” Kosmetiska och hygieniska produkter - riktad tillsyn 2003” |